תוספתא נדרים

תוספתא

geulaquiz.com

פרק א

א האומר ימינה הרי זו שבועה שמאלה הרי זו שבועה בשם ה״ז שבועה לשם ה״ז קרבן.

ב כנדבת רשעים לא אמר כלום שאין רשעים מתנדבין כנדבת כשרים ר׳ יהודה אומר נדר בנזיר שחסידים הראשונים היו [מתנדבין נזירות שאין המקום מפסיק להביא שגגה על ידיהם היו מתנדבין נזירות בשביל שיביא קרבן] ר״ש [ב״ג] אומר [כנדבת כשרין] לא נדר בנזיר שחסידים הראשונים לא היו מתנדבין נזירות [שאם ירצה להביא עולה יביא שלמים יביא תודה וארבעה מיני לחמים יביא לא היו מתנדבין נזירות] מפני שהן צריכין כפרה שנאמר (במדבר ו׳:י״א) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש.

ג האומר [איני] נודר הרי זה מותר כבר הייתי נודר ה״ז אסור קרבן אם טועמו אני מותר לא קרבן ולא טועמו [אני] אסור.

ד רשב״ג אומר האומר [מוהה ודאמר מוהי] הרי אלו כנוין לשבועה.

ה וכן היה רבן שמעון ב״ג אומר שנים שהיו נודרים זה [נגד] זה אמר אחד [מהן] לחבירו ככר זה קרבן אם טועמו אני אמר לו חבירו [אין] קרבן אם טועמו אתה הריני נזיר אם אוכל ככר זו אמר לו חבירו איני נזיר אם [אוכלנו] כל שבטלו דבריו אסור.

ו ר׳ יהודה אומר האומר [ירושלים] לא אמר כלום עד [שיתכוון וידיר כנגד ירושלים] מודים חכמים לר׳ יהודה באומר קרבן עולה מנחה חטאת [תודה ושלמים שאיני אוכל לך] שמותר שלא [נתכוון לידור אלא לקרבן עצמו].

ז ירושלים לירושלים [בירושלים] היכל להיכל [בהיכל] מזבח למזבח [במזבח] אימרא לאימרא [באימרא] דירים לדירים [בדירים] עצים לעצים [בעצים] אישים לאישים [באישים] בזיכין לבזיכין [בבזיכין] כולן [שאני אוכל] לך אסור לא אוכל לך מותר חולין [לחולין בחולין] בין שאוכל לך [ובין] שלא אוכל לך [אסור] לא חולין שאוכל לך אסור [חולין שאוכל לך אסור] לא יאכל לך מותר [לא אוכל לך מותר לא לעולה עולה אוכל לך ר׳ יעקב אוסר וחכמים מתירין] הרי [הוא] עלי אע״פ שלא הזכיר קרבן ה״ז נדר [קרבן] כבשר אמי כבשר אחותי כערלה [וכלאי] הכרם מותר שלא הקדיש כלום.

ח הנודר [מן התורה הרי זה מותר מן הכתוב בתורה אסור מן התורה ומן הכתוב בה] אסור.

ט איזו הוא איסור [הכתוב] בתורה האומר הרי עלי שלא לאכול בשר שלא [לשתות יין כיום שראיתי את ירושלים חריבה וכיום שנהרג בו פלוני] אסור.

י חומר [בנדרים מבשבועות] שהנדרים נוהגין ברשות ובמצוה משא״כ בשבועות [חומר] בשבועות מבנדרים שהשבועות [נוהגת] בדבר שיש בו ממש ובדבר שאין בו ממש משא״כ בנדרים בנדרים כיצד אמר קונם סוכה [שאיני] עושה לולב [שאיני] נוטל תפילין [שאיני] נותן [אסור] בנדרים [ומותר בשבועות] כיצד אמר קונם שאני ישן שאני מדבר [שאיני] מהלך [אסור] בשבועות [ומותר בנדרים]. קונם פי מדבר עמך ידי עושה עמך רגלי מהלכת עמך אסור בנדרים [ואסור בשבועות].

יא סתם נדרים להחמיר מה ראיתה לידור אמר איני יודע [אלא שראיתי] חבריי שהיו נודרין כך אסור מי שנדר ועבר על נדרו אין נשאלין לו עד שינהג איסור כימים שנהג בהן היתר דברי [ר״מ] אמר ר׳ יוסי במה דברים אמורים [בזמן] שנדרו לזמן מרובה אבל [בזמן שנדרו] לזמן מועט דיו שלשים יום ר׳ יהודה אומר סתם תרומה ביהודה אסורה ר׳ אלעזר ב״ר צדוק אומר סתם חרמין בגליל אסורין וביהודה מותרין.

פרק ב

א ר׳ אליעזר בן יעקב אומר הרוצה להדיר את חבירו שיאכל אצלו והלה נדר שלא יאכל אצלו אע״פ ששניהם נודרין זה [נגד] זה הרי אלו נדרי זירוזין.

ב נדרי הבאי אמר קונם אם לא נמניתי על [פסח] שאליה שלו שוקלת עשרים [ליטרין] אם לא שתיתי יין שלוגו יפה דינר זהב אם לא ראיתי נחש שעוביו כקורת בית הבד כשם שנדרי הבאי מותרות כך שבועות הבאי מותרות.

ג [תולין] להרגין לחרמין למוכסין לתרומה ולכותי ולבית המלך ואין [תולין] להן לישראל.

ד הרי [נטועות האלו] קרבן עד [שיקציצו] טלית זו קרבן עד שתשרף פרה זו קרבן עד שתשחט כיון שנקצצו וכיון שנשרפה וכיון שנשחטה יוצא לחולין.

ה הנודר מישראל אסור בגרים מן הגרים מותר בישראל הנודר מישראל אסור בכהנים ובלוים [מכהנים] ולוים מותר בישראל הנודר מן הכהנים מותר בלוים מן הלוים מותר בכהנים מאוכלי השום ר׳ יהודה אוסר אף בכותים שישראל נהנין לו לוקח [ביתר] ומוכר [בפחות] ר׳ יוסי אומר אין שומעין לו.

ו אינו אומר (שופטים י״ד:ג׳) כי אתה הולך לקחת אשה מפלשתים עובדי כוכבים מגלי עריות [שופכי] דמים לא נאמר אלא הערלים וכן מצינו שלא [נתחתם] נז״ד [של עובדי כוכבים אלא] [הערלים שנאמר (יחזקאל ל״ב:כ״ה) כולם ערלים וגו׳] ר׳ או׳ גדולה מילה שכל מצוות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל שנאמר (בראשית י״ז:א׳) התהלך לפני והיה תמים ד״א גדולה מילה שאלמלא היא לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר (ירמיהו ל״ג:כ״ה) אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי.

ז אין בין המודר הנאה מחבירו סתם למודר הימנו מאכל אלא דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש [המודר] הנאה מחבירו ומת מביא לו ארון ותכריכין חליליין ומקוננות שאין הנאה למתים [מעדות עדות ממון ועדות נפשות] חולה נכנס לבקרו היה לו חולה אינו נכנס ומבקרו [ושואל בשלומו] היה כהן זורק עליו דם חטאתו ודם אשמו מפני דרכי שלום ורוחץ עמו במרחץ וישן עמו במטה [ר׳ יהודה אומר על הקטנה בימות החמה ועל הגדולה בימות הגשמים] רוחץ עמו באמבטי גדולה ומזיע עמו במרחץ קטנה.

ח המודר הנאה מחבירו בפני שביעית [לא] יורד לתוך שדהו ואינו אוכל מן הנטיעות בשביעית יורד לתוך שדהו [ואוכל] מן הנטיעות.

ט דבר זה הקדש ואכלה בין הוא בין חבירו ה״ז מעל לפיכך יש [לה] פדיון אם אמר הרי הוא עלי ואכלה מעל בטובת [הנאתו] אכלה אחר ה״ז לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי ר״מ ר״ש אומר זה לא מעל והלה נוטל ואוכל [ר׳ יוסי אומר שנדרו קודם להפקירו].

י כשם ששניהם אסורים לדור בחצר כך שניהם אסורין לדור במבוי כשם ששניהם אסורין לגדל תרנגולין כך שניהם אסורין לגדל בהמה דקה.

יא היה אחד מהן [ראוי] להדיר אחרים הנאה על חלקו כופין את הרגיל למכור את חלקו רחבה שדרך הרבים מפסקתה הרי הוא של [עולי בבל אין דרך הרבים מפסקתה הרי הוא של] אנשי אותה העיר.

יב המודר הנאה מעירו או מבני עירו ובא אחר וישב [שם] שלשים יום מותר בו מיושבי עירו ובא אחר וישב שם שלשים יום אסור בו המודר הנאה מחבירו בפניו אין נשאלין לו אלא בפניו שלא בפניו נשאלין לו בפניו [ולא] בפניו.

פרק ג

א הנודר מן התבשיל אסור בצלי [ובשלקות] ובמבושל ואסור [באימרות] רכות מפני שהחולין אוכלין בהן פתן.

ב הנודר מן היורד לקדירה מותר ביורד לאלפס [ביורד] לאלפס אסור ביורד לקדרה מן הנעשין בקדירה מותר [בנעשין] באלפס מן [הנעשין] באלפס מותר [בנעשין] בקדירה מן היורד לתנור אין אסור אלא [מן הפת בלבד מן הנעשין בתנור] אסור בכל הנעשין בתנור [הנודר מן הקיים מותר בגבינה מן הגבינה מותר בקיים] הנודר מן הרוטב מותר בקיפה מן הקיפה מותר ברוטב ר׳ יהודה אומר [אמר קונם בשר שאני טועם] אסור בו [ברוטבו ובקיפה] מן השמן מותר בשמן שומשמין ומקום שמסתפקין בשמן שומשמין [אסור אף בשמן שומשמין].

ג ר׳ יהודה בן בתירה אומר כל ששם תולדתו קרויה עליו ונדר [ממנו] אסור כיוצא בו מן היוצא הימנו אסור בו רשב״א אומר את שדרכו לאכול [ודרך] היוצא [ממנו] לאכול ונדר הימנו [מותר] ביוצא הימנו [מן היוצא הימנו מותר בו את] שאין דרכו לאכול [אבל דרך] היוצא ממנו לאכול [ונדר ממנו לא נתכוון זה אלא ביוצא ממנו].

ד הנודר מן הצמר מותר בפשתן [מן הפשתן] מותר בצמר רשב״א אומר את שדרכו להתכסות ודרך היוצא ממנו להתכסות ונדר הימנו אסור ביוצא ממנו מן היוצא הימנו אסור בו [את שדרכו להתכסות ואין דרך היוצא ממנו להתכסות ונדר הימנו מותר ביוצא הימנו מן היוצא הימנו מותר בו] את שאין דרכו [להתכסות אבל דרך היוצא ממנו להתכסות ונדר ממנו לא] נתכוון זה אלא ביוצא ממנו.

ה הנודר מן הבשר אסור בכל מין בשר [אסור] בראש וברגלים [ובקרבים] ובקנה בעופות ומותר בבשר דגים וחגבים רשב״ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל [מין] בשר ומותר בראש וברגלים [ובקרבים ובקנה] ובעופות [ומותר] בבשר דגים וחגבים <רבן שמעון בן גמליאל אומר הנודר מן הבשר אסור בכל מין בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה ובעופות ובדגים ובחגבים> וכן היה ר״ש בן גמליאל אומר קרביין לאו בשר ואכליהון לאו אינש ר״ש בן אלעזר אומר [קונם] דג [שאני] טועם אסור בגדולים ומותר בקטנים דגים שאני טועם אסור בגדולים [ואסור] בקטנים.

ו הנודר מן הירק בשביעית אסור בירקות [שדה] מן הדלועין אין אסור אלא דלעת יוונית בלבד מן הכרוב אסור באספרגיס מן האספרגיס מותר בכרוב מן הכרישין מקום שקורין לקפלוטות כרישין אסור בקפלוטות מן הקפלוטות מותר בכרישין מן הבצלים אסור בבני בצלין ור׳ יוסי מתיר [מבני] בצלים מותר בבצלים מן העדשים אסור באשישים ור׳ יוסי מתיר [מן האשישים] מותר בעדשים מן השום אסור במקפה ור׳ יוסי מתיר [במקפה] במקפה מותר בשום [ר׳ יהודה] אומר קונם גריס שאני טועם מותר בחיין ואסור במבושלין חטה שאני טועם מותר לכוס ואסור לאפות חיטין שאני טועם אסור לכוס [ואסור] לאפות.

פרק ד

א הנודר מפירות [שנה] אסור בכל פירות [שנה] ומותר [בעגלים ובגדיים] ובטלאים ובחלב ובגוזלות [אם] אמר גידולי שנה [שאני טועם] אסור בכולן הנודר מן הקיץ [אין] אסור אלא מן התאנה בלבד ר׳ שמעון בן גמליאל אומר ענבים בכלל [הקיץ] הנודר מן [הפרי] אסור בקשואין ובדלועין ובמלפפונות ומותר בפירות האילן הנודר מן התירוש אסור בכל מיני מתיקה ומותר ביין הנודר מן התבלין אסור בחיין ומותר במבושלין אם אמר הרי הן על פי והרי הן עלי אסור בהן בין חיין בין מבושלין.

ב הנודר מן הפת [אין] אסור אלא [מן הפת] הבא מחמשת [מינין] בלבד הנודר מן הדגן אסור בפול המצרי [לח ומותר ביבש] ומותר באורז ובחליקה ובטרגיס ובטיסני הנודר מן הכסות אסור [בפנדא ופסקא ומותר בסקרטיא באנפילא ובפמליא במכנסיים וכובע].

ג כיצד [היה ר׳ מאיר אומר] הכל לפי הנודר היה [טעון] צמר [והצר] ואמר קונם צמר עולה עלי [אסור לטעון ומותר ללבוש היה לבוש צמר והצר ואמר קונם צמר עולה עלי אסור ללבוש ומותר לטעון].

ד קונם ככר זה שאני טועם אם אלך למקום פלוני למחר אם אכל הרי הוא לא ילך אם הלך הרי הוא [בלא] יחל דברו אף נדרים שאמרנו מותרין מנין שלא יהא אדם נודר בהן על מנת לבטלן ת״ל (במדבר ל׳:ג׳) לא יחל דברו שלא יעשה דבריו חולין דבר אחר לא יחל דברו [שאפילו חכם] אין מפר נדרו לעצמו.

ה אמר [לה] השאילני [קורדומי] אמר קרדום שאני קנוי קונם נכסים עלי אם יש [לך] קרדום בידוע שאין לו קרדום הנודר [מן] הקיץ בגליל וירד לעמקים אע״פ שהגיע הקיץ בעמקים אסור עד שיגיע הקיץ בגליל.

ו אמר ר׳ יוסי בראשונה היו אומרים המודר הנאה מחבירו סתם עד הפסח אסור עד שחיטת הפסח משחרב בית המקדש אמרו כל היום כולו אסור זה הכלל כל שזמנו קבוע [אסור עד פני ר׳ מאיר אומר אסור עד שיגיע] ר׳ יוסי אומר אסור עד שיצא עד שיפסקו גשמים עד לילי יום טוב הראשון של [פסח עד שיעקרו סוכות] אסור עד לילי יום טוב אחרון של חג עד אדר הראשון אם היתה [שנה] מעוברת [נותנין לו] עד אדר שני <בספר אחר אסור עד אדר שני>.

ז האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך <אם> [אי] אתה בא ונוטל לבניך כור אחד חטים וב׳ חבית [של] יין וארעו אונס או משתה או גשמים מותר ואם לאו לעולם אסור עד שיפר [את] נדרו. ע״פ חכם דברי ר״מ וחכ״א אף זה יכול להפר את נדרו שלא ע״פ חכם [יאמר] לו כלום אמרת אלא מפני כבודי זהו כבודי וכן האומר לחבירו קונם [שאי אתה נהנה] לי אם [אי] אתה נותן לבני כור [אחד] של חטים וב׳ חבית של יין.

ח היה מסרב [בחבירו] שיאכל אצלו [בתוך המשתה] ואמר קונם לביתך שאני נכנס בתוך המשתה אסור לאחר המשתה מותר רבי יהודה אומר היה מסרב בחבירו בתוך הרגל שיאכל אצלו ואמר קונם לביתך שאני נכנס בתוך הרגל אסור לאחר הרגל מותר [היה מסרב בחבירו שיאכל אצלו במשתה ואמר קונם ביתך שאני נכנס תוך המשתה אסור לאחר המשתה מותר אמר] קונם לביתך שאני נכנס וטיפת צונן שאני טועם לך מותר ליכנס ולרחוץ עמו בצונן [ואסור] לאכול ולשתות.

פרק ה

א הנודר מן הבית מן העליה וקודם לנדרו נודע שנפלו לו בירושה או [שניתנו] לו במתנה [אמר] אילו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר הרי זה מותר מעשה באחד שהדיר את אשתו שלא לעלות לירושלים ובאת והעבירוה על נדרו ועלתה [ובא ושאל] את ר׳ יוסי אמר [לו] אילו היית יודע שמבטלת את

דבריך שלא בפניך מדירה היית [אמר לו לאו] והתירו ר׳ יוסי ר׳ ישמעאל בר׳ יוסי אומר [אומרים לו] אילו אחד היה מפייסך היית נודר [אם אמר] לאו ה״ז מותר ר׳ יהודה בן בתירה אומר [אומרים לו] אילו [היה לך] לבזה היית נודר [אם אמר] לאו ה״ז מותר.

ב ר׳ נתן אומר יש נדר שמקצתו מותר ומקצתו אסור כיצד נדר מן הכלכלה שהיה בנות [שבע] בתוכה אמר אילו הייתי יודע שבנות [שבע] בתוכה לא הייתי נודר אלא לשאר כלכלה הותר בבנות [שבע ואסור בשאר הכלכלה] נדר מן הבצלים [אמר] אילו הייתי יודע שהכופרי יפה ללב לא הייתי נודר אלא משאר בצלים הותר בכופרי [ואסור בשאר בצלים] עד שבא ר׳ עקיבה ולימד שהנדר שהותר מקצתו הותר כולו.

ג כיצד אמר קונם [שאני] נהנה לכולכם והותר א׳ מהן הותרו כולן שאני נהנה לזה ולזה והותר האמצעי הימנו [למטה] מותר הימנו [למעלה] אסור קונם שאני נהנה לפלוני ושהה כדי דבור וחזר ואמר לפלוני אסור בראשון ומותר בשני כמה הוא כדי דבור כדי שאלת שלום הרב לתלמיד.

ד קונם שאני נהנה לפלוני ועוד לפלוני ופלוני קונם שאני נהנה לו הרי אלו שני נדרים הותר הראשון הותר השני לא הותר הראשון לא הותר השני קונם שאני נהנה לפלוני ולכל מי שנשאלין לו עליו נשאלין [לו] על הראשון וחוזרין ונשאלין [לו] על השני.

ה נתכוון לידור בעולה ונדר בנזיר בקרבן ונדר בשבועה מותר בעולה ונדר בקרבן בחרם ונדר בנזיר בקרבן ונדר בשבועה פותחין לו פתח אחד על כולם אם אמר נדרתי ואיני יודע באיזה משניהם נדרתי פותחין פתח אחד על כולן.

ו הנודר מן העיר נשאל לחכם שבעיר ואינו חושש שמא נשאל ע״פ עצמו מישראל נשאל לחכם שבישראל ואינו חושש שמא נשאל ע״פ עצמו ר׳ יהודה בן בתירה אומר פותחין לו פתח לאדם בכבוד עצמו ובכבוד בניו אמר לו ר׳ ישמעאל זכיתה בה ובכלים שעליה כשמת מה היו אומרים לפניו בנות ישראל על ר׳ ישמעאל בכינה המלבישכם שני עם עדי [גם המעלה עדי זהב על לבושכן].

פרק ו

א ר׳ יוסי בר׳ יהודה ור׳ אלעזר בר׳ שמעון [אומר הפרת נדרים] מעת לעת כיצד היו על אשתו חמשה נדרים או שהיו לו חמש נשים ונדרו כולן ואמר כולן מופרין מופר ליך נדר זה לא הופר אלא נדר זה [לא היפר לה אלא נדר זה] מה ראית שתדורי אי אפשי שתדורי אין זה נדר לא אמר כלום מופר מבוטל זה הרי זה בטל קיים ליך יפה עשית אף אני כמותיך אם לא נדרת [מדירך אני] אין יכול להפר.

ב אימתי אמרו מת הבעל נתרוקנה [רשות] לאב בזמן שלא שמע [או ששמע והפר או ששמע ושתק שמע והפר] ומת בו ביום אבל שמע [ושתק שמע וקיים] ומת ביום של אחריו אין יכול להפר שמע בעלה ולא הפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל זה הוא שאמרו מת [הבעל נתרוקנה רשות לאב שמע אביה ולא הפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זה הוא שאמרו מת] האב לא נתרוקנה [רשות] לבעל.

ג שמע בעלה והפר לה ולא הספיק אביה לשמוע עד שמת ה״ז אסורה שאין הבעל מיפר אלא בשותפות האב שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת ונתארסה [לאחר יחזור האב ויפר חלקו של בעלה] א״ר נתן [הרי] הן דברי ב״ש ב״ה אומרים אין יכול להפר.

ד נערה המאורסה אביה ובעלה [אחרון] מפירין נדריה שמע האב והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת ונתארסה אפילו לעשרה זהו [שאמרו] אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת ונתארסה יחזור [הבעל] השני ויפר חלקו של [ראשון] א״ר נתן הן הן דברי ב״ש ב״ה אומרים אין יכול להפר במה דברים אמורים בזמן [שגרשה] בו ביום והחזירה בו ביום או גרשה בו ביום ונתארסה לאחר אבל אם בגרה ונשאת או ששהתה שנים עשר חודש אין יכול להפר.

ה שומרת יבם בין יבם אחד בין שני יבמין ר׳ אליעזר אומר יפר ר׳ יהושע אומר לאחד ולא לשנים ר׳ [יעקב] אומר לא לאחד ולא לשנים א״ר אליעזר ומה אם אשה שאין [לי בה חלק] עד שלא באת לרשותו משבאת לרשותו אינו דין [שנגמרה] לו א״ל ר׳ עקיבה לא אם אמרת באשה [שאין לו בה חלק] שכשם שאין [לי בה חלק] כך אין לאחרים [בה חלק] תאמר באשה [שאין לו בה חלק עד שלא באת לרשותו ומשבאת לרשותו נגמרה לו שכשם שיש לו בה חלק כך יש לאחרים בה חלק] אמר לו ר׳ יהושע עקיבה דבריך [בין שני] יבמין מה אתה משיב על יבם אחד אמר לו כשם שלא [חלקת לנו] בין יבם אחד לבין שני יבמין בין שעשה בה מאמר [ובין] שלא עשה בה מאמר כך בנדרים ובשבועות לא תחלוק אמר לו אבל [אלו] היית בימי ר״א בן ערך והשבות תשובה זו.

ו א״ל ר׳ אליעזר מקוה [יוכיח] שמעלה את הטמאים מטומאתן ואינו מציל הטהורין מלטמא חזר ר״א ודנו דין אחר ומה [אם] במקום שאין מיפר נדרי עצמו עד שלא [ידור] משנדר מפר [הרי הוא מפר] נדרי עצמו עד שלא ידור מקום שמפר נדרי אשתו [משנדרה] אינו דין שיפר נדרי אשתו עד שלא תדור אמרו לו [ומה] למפר נדרי עצמו עד שלא ידור שאם רצה להקים [מקיים] יפר נדרי אשתו עד שלא תדור שאם רצה להקים אינו יכול ד״א (במדבר ל׳:י״ד) אישה יקימנו ואישה יפירנו את שבא לכלל הקם בא לכלל הפר [לא] בא לכלל הקם לא בא לכלל הפר.

ז שור זה הקדש לכשאקחנו בית זה הקדש לכשאקחנו תנו גט לאשתי לכשאקדשנה לא אמר כלום שור זה מכור לך לכשאקחנו בית זה מכור לך לכשאקחנה לא אמר כלום שור שאירש מאבא מכור לך מה שתעלה מצודתי מכור לך לא אמר כלום מה שאירש מאבא היום מה שתעלה מצודתי היום מכור לך דבריו קיימין.

פרק ז

א כל דבר שיש בו עינוי נפש בין בינו לבינה [או] בינה לבין אחרים יפר דבר שאין בו עינוי נפש בינו לבינה יפר בינה לבין אחרים לא יפר כיצד אמרה קונם שאני עושה לפי אבא לפי אביך לפי אחי לפי אחיך שאני מטילה לבקרך אין יכול להפר מפני [שבינה] לבין אחרים שלא אכחול ושלא אפרכס ושלא אתקשט ושלא אשמש לך מטתי הרי זה יפר מפני [שבינו] לבינה.

ב שלא אציע לך [מפה] ושלא אדיח לך רגליך ושלא אמזוג לך את הכוס אין צריך להפר [כופה] אותה על כרחה רבן גמליאל אומר יפר משום שנאמר (במדבר ל׳:ג׳) לא יחל דברו.

ג נדרה שלא תטעום אחד מכל המינין בין מאכל רע בין מאכל יפה אפילו לא טעמה אותו המין מימיה יפר אמרה קונם פלפלין [שאיני] טועמת גלוסקין [שאיני] טועמת אפילו לא [היה לה] אותו המין מימיה יפר אמרה קונם פירות א״י עלי אם יש לו בהן חלק יפר [אם] לאו יביא [לה] משאר ארצות אמרה קונם פירות הפרכיא [זו] עלי אם יש לו בהן חלק יפר אם לאו יביא [לה] מהפרכיא אחרת אמרה קונם פירות מדינה זו עלי אם יש לו בהן חלק יפר ואם לאו יביא לה ממדינה אחרת.

ד אמרה קונם פירות חנווני זו עלי אם יש שם חנות אחרת לא יפר ואם לאו יפר ר׳ יוסי אומר אפילו היה שם מאה חנויות הואיל ולא היתה פרנסתו אלא [הימנה] ה״ז יפר מפני [שבינו] לבינה.

ה קונם שאני נהנה לבריות אין יכול להפר [יכולה] ליהנות בלקט בשכחה ובפאה ובמעשר עני.

ו נדרה אשתו והפר לה וסבור נדרה בתו נדרה בתו [והפר לה] וסבור [אשתו] נדרה ה״ז יקיים ואם רצה מפר נדרה אשתו וקיים לה וסבור בתו נדרה נדרה בתו וקיים לה וסבור [אשתו] נדרה ה״ז יפר ואם רצה להקים מקיים.

ז נדרה מן התאנים וענבים הפר לתאנים יחזור ויפר לענבים לענבים יחזור ויפר לתאנים לא הפר לתאנים והפר לענבים אסורה לאכול בתאנים [וענבים] הפר לענבים ולא הפר לתאנים אסורה לאכול בענבים [ותאנים] הפר לתאנים וחשיכה אסורה לאכול תאנים וענבים הפר לענבים וחשיכה אסורה לאכול ענבים [ותאנים] אמרה קונם תאנים שאני טועמת ועוד ענבים שאני טועמת הרי אלו שני נדרים מפר איזה מהן שירצה ומקיים איזה מהן שירצה שנאמר (במדבר ל׳:י״ד) אישה יקימנו ואישה יפירנו אישה יקימנו לזו ואישה יפירנו לזו.

ח חומר בהקם שאין בהפר ובהפר שאין בהקם שהשתיקה מקיימת ואין שתיקה מבטלת האיש מקים בלבו ואין האשה [מבטל בלבו] יש בהקם שאין בהפר ויש בהפר שאין בהקם משהקם אין יכול להפר ומשהפר אין יכול להקם.

ט אשת איש שאמרה הריני נזירה לכשאתגרש ר׳ ישמעאל אומר לא יפר ר׳ עקיבה אומר יפר אלמנה שאמרה הריני נזירה לכשאנשא ר׳ ישמעאל אומר יפר ר׳ עקיבה אומר לא יפר שר׳ ישמעאל אומר (במדבר ל׳:י׳) ונדר אלמנה וגרושה [כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה] עד שיהא [איסור נודר בשעה שהיא אלמנה וגרושה] ור׳ עקיבה אומר אשר אסרה על נפשה יקום עליה עד שיהא איסור [שעה שאסרה על נפשה]. [קונם שאני עושה לפיך שנהנה לאבא ולאביך רבן גמליאל אומר יפר וחכמים אומרים לא יפר נטולה היא מן היהודים משמשתך אני יפר חלקו ומשמשתו] רבי נתן אומר לא יפר וחכ״א יפר.